

Тренінг "Педагогіка партнерства – ключовий компонент формули нової української школи"

Підготувала
заступник директора з ВР
Гуменецького ліцею
Чапай Вікторія Миколаївна

Секрет змін полягає в тому, щоб зосередитися на створенні нового, а не на боротьбі зі старим.

Сократ

Якщо твої наміри на рік – сій жито, на десятиліття – саджай дерево, на віки – виховуй дітей (Народна мудрість)

Тема : Педагогіка партнерства – ключовий компонент формули нової української школи

Мета: обґрунтувати можливість створення сприятливої атмосфери співробітництва в умовах Нової української школи;

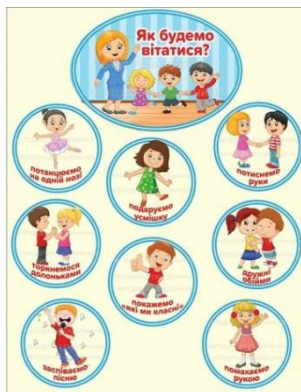
- формування в педагогів власної стратегії роботи з учасниками навчального процесу через розвиток пізнавальних інтересів у навчанні завдяки партнерству на принципах життєвих та предметних компетентностей.

Учасники тренінгу: директори навчальних закладів та заступники директорів з навчально-виховної роботи.

Хід заняття

1. Емоційне привітання. Вправа «Привітання»

Сьогодні у час впровадження нового навчального процесу, та формування нової української школи, я пропоную Вам відійти від старих стереотипів вітання, а привітатись по новому, так, як це часто роблять наші вихованці. Отож сміливо!

2. Вправа «Розминка» (3хв)

Добре дружно працювати, якщо одне одного на імення знати. Зараз ми з вами складемо СКРЕБЕЛ (кресворд за іменами). Вам потрібно написати своє ім'я і назвати слово, яке асоціюється з Вами, на ту ж літеру, що ім'я

3. Вправа «Розминка» (3 хв)

Мета: Встановлення позитивного мікроклімату в групі.

Учасники тренінгу стають в коло, на відстані 50-60 см. Олівці зажимаються між подушечками вказівних пальців сусідів. Група не випускаючи олівці, виконує завдання:

- підняти руки, повернути в попереднє положення;
- нахилитись вперед;
- присісти, встати.

Обговорення: Які дії повинен виконувати кожен із учасників, щоб олівці в колі не падали? На що орієнтуватись при виконанні цих дій? Як встановити з оточуючими взаєморозуміння, навчитись «відчувати» іншу людину?

4. Повідомлення теми і мети тренінгу.

Сьогодні ми поговоримо з вами про формування партнерства. Відпрацюємо алгоритм дій, який буде направлений на досягнення успіху .

5. Вправа «Мої очікування» (5 хв)

Мета: виявити очікування від тренінгу й рівень зацікавленості даною проблемою. Хід вправи:

Перед вами лежать кораблики, на яких Ви запишете свої очікування від нашого заняття, та причепіть їх на русло річки.

6. Мозковий штурм. Правила роботи в групі.

Мета. Встановити норми поведінки учасників групи під час тренінгу.

Для того, щоб наша робота була успішною, потрібно встановити правила групи, адже завжди приємно працювати за визначеними правилами.

Я пропоную вам правила, за якими ми будемо працювати. Ви, можете внести свої пропозиції, якщо вважаєте, що це необхідно.

1. Бути активними
2. Бути творчими
3. Бути щирими
4. Висловлювати власну точку зору
5. Бути з почуттям гумору.

– Чи згодні з такими правилами? Пропоную прийняти їх в цілому.

7. Для того , щоб дізнатися про що ми сьогодні поговоримо давайте переглянемо відео.

Одній людині пощастило - він зустрів Бога. Намагаючись дізнатися відповідь на важливе питання, чоловік запитав:

- Господи, я б хотів побачити рай і пекло?.

Господь узяв людину за руку і підвів його до двох дверей. За одними дверима був величезний круглий стіл, на середині якого стояла величезна чаша, наповнена їжею, який пахла настільки апетитно, що змушувала рот наповнюватися слиною.

Люди, що сидять навколо столу, виглядали голодними і хворими. Всі вони виглядали вмираючими від голоду. У всіх були ложки з довгими-довгими ручками, прикріпленими до їхніх рук. Вони могли дістати чашу, наповнену їжею, і набрати їжу, але так як ручки у ложок були дуже довгі, вони не

могли піднести ложки до роту. Добра людина була вражена їх жахливим виглядом.

- Тільки що, ти бачив Пекло, - сказав Бог.

Вони підійшли до других дверей. Відкривши їх, вони побачили такий же круглий величезний стіл, таку ж велику чашу, наповнену смачною їжею. І навіть у людей навколо столу були точно такі ж ложки. Але всі виглядали задоволеними, ситими і щасливими.

- Я не розумію!, - сказав чоловік.

- Це просто, - відповів Бог. - Ці навчилися годувати один одного. Ті ж думають тільки про себе.

Пекло і рай влаштовані однаково. Різниця - всередині нас.

Обговорення :

- Що відрізняло людей в одній кімнаті від тих, що були в іншій?
 - Що зробили щасливі люди і були в змозі зробити нещасні?
 - Що допомогло людям у раю бути щасливими?
- Отже , про що ми будемо сьогодні говорити . Так , про партнерство .

Сьогодні в умовах модернізації української освіти одним із напрямків оптимізації навчального процесу є його спрямування на демократизацію взаємовідносин викладача та учня, що відображається в нових підходах до навчання: створенні сприятливої атмосфери співробітництва, зниженні монологічного викладу матеріалу та дублювання інформації, яка може бути отримана з доступних джерел і переходу до діалогізованого спілкування з учнями в ході навчального процесу, інтенсифікації впровадження в навчальний процес активних методів навчання, які дають можливості для розкриття творчої особистості, розвитку ініціативи, активізації пізнавально-навчальної діяльності учня. «Педагогіка партнерства» є один із факторів ефективної взаємодії учасників освітнього процесу.

Термін «партнерство» переважно визначають як:

- система взаємовідносин, які відбуваються у процесі певної спільної діяльності;
- спосіб взаємодії і взаємин, організованих на принципах рівності, добровільності, рівнозначності та доповнюваності всіх її учасників;
- організаційна форма спільної діяльності, що передбачає об'єднання осіб на відповідних умовах розподілу праці та активної участі в її реалізації;
- спосіб взаємовідносин, за яких зберігаються права кожної із сторін, чітко узгоджені і злагоджені дії учасників спільної справи, що ґрунтуються на засадах взаємовигоди та рівноправності.

Педагогіка партнерства – чітко визначена система взаємовідносин всіх учасників освітнього процесу (учнів, батьків, вчителів), яка:

- організовується на принципах добровільності й спільних інтересів;

– ґрунтується на повазі й рівноправності всіх учасників, дотримуючись визначених норм (права та обов'язки) та враховуючи ціннісні орієнтири кожної із сторін;

– передбачає активне включення всіх учасників у реалізацію спільних завдань

та готовність брати на себе відповідальність за їх результати.

Педагогіка партнерства ґрунтується на таких принципах:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах, стосунках;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Для сприяння самореалізації кожного учня треба розуміти, що кожен учень – це унікальна й неповторна індивідуальність. Тому пріоритет вільного розвитку особи є базовим принципом побудови освітнього середовища школи, головна мета якої – зрозуміти кожну особистість та виявити до неї повагу.

До реалізації ідей педагогіки партнерства ведуть два шляхи.

По-перше, шлях, який можна назвати «романтичним» – «віддавши серце дітям». Учитель наближується до дитини за рахунок великої любові і поваги до неї, «схиляється до її рівня». Слідом за В. Сухомлинським цей шлях пропонував і відомий грузинський педагог Ш. Амонашвілі. На жаль, не всі педагоги готові до такого стилю стосунків, і далеко не всі діти повірять у свою «рівність» з учителем.

По-друге, – це шлях розподілу функцій вчителя та учня і організація їх співпраці. У функції вчителя входить ретельно підготувати вдома для дитини навчальне завдання (задачу), продумати в деталях хід його вирішення різними групами учнів тощо. Функція учня – на добровільних засадах прийняти запропоновану вчителем задачу як свою і самостійно її вирішувати. У такому випадку обидва учасники навчання і виховання – вчитель і учень – рівноправні, вони – суб'єкти діяльності. Ніхто ні над ким не застосовує владу. Так реалізується ідея рівності. Не кожен учитель має достатній запас любові до дітей, але кожен може побудувати навчання так, щоб дитина почувала себе істотою вільною і час від часу забувала, що в класі є «наглядач».

Таким чином, психологічну основу педагогіки партнерства складають суб'єкт-суб'єктні стосунки – співпраця двох суб'єктів. Цей тип взаємин є для навчально-виховного процесу оптимальним, бо, з одного боку, він зберігає за вчителем функцію управління, а з другого, – дає учневі можливість діяти самостійно.

Тому завдання педагогів полягає у створенні атмосфери турботи і підтримки учнів, яка сприяла б розвитку їхніх можливостей, задовольняла їхні інтелектуальні, емоційні й соціальні потреби.

Для того, щоб освітнє середовище сприяло самореалізації кожного учня, робота повинна бути спрямована на те, щоб кожен учень міг:

- розвинути здібності критичного мислення й незалежного висловлювання;
- поповнити знання у сферах, які цікаві учневі й розкривають перед ним нові горизонти пізнання;
- розвивати спроможність приймати самостійні рішення;
- оволодівати необхідними навичками з базових та профільних предметів;
- навчити радіти навчанню й поважати освіту;
- розвинути свій емоційний інтелект;
- отримати необхідну індивідуальну педагогічну підтримку;
- розвинути самосвідомість кожного учня як самостійної особистості і як члена колективу;
- зберегти і зміцнити моральне, фізичне і психічне здоров'я вихованців
- сприяти взаємоузгодженню зовнішніх потреб та внутрішніх мотивів до саморозвитку та самореалізації всіх учасників навчально-виховного процесу.

Робота з учнями будується на використанні у викладанні нових підходів, які переносять акцент не на накопичення знань, а на формування технологій розумової праці учнів.

Співпраця учителя і учнів, партнерство на уроці, спільний процес пізнання і відкриттів, постійне створення ситуації успіху – ось складові самореалізації учня в освітньому середовищі. Треба прагнути, щоб дитина чи підліток не тільки володіли сумою знань зі шкільних предметів, але й усім досвідом демократичних відносин у суспільстві, навичками управління собою, своїм життям у колективі, вміти брати відповідальність за свою діяльність. Для цього вектор діяльності повертати на виховання готовності кожного учня до вирішення власних задач визначення свого місця в житті, успішного розвитку і реалізації своїх нахилів і інтересів.

8. Вправа «Бінго»

Мета: Сприяти формуванню позитивної самооцінки; усвідомленню унікальності кожної людини.

Кожному учаснику дають аркуш паперу. Необхідно без ножиць, тільки руками "вирізати" фігурку "Бінго" - силует людини.

Після цього кожен пише на "Бінго":

- На голові - про свою мрію
- На правій руці - про улюблене місце відпочинку
- На лівій руці - про улюблений музичний стиль (пісню)
- На правій нозі - про своє захоплення (хобі)
- На лівій нозі - про свою улюблену страву.

На наступному етапі учасники встають зі своїх місць і, підходячи один до одного, мають знайти і записати на своїх «Бінго» імена тих, з ким у них однакові одна або кілька позицій.

Після цього учасники повертаються у коло. Тренер ставить питання:

- Чи є такі учасники, в яких однаковими є всі позиції?
- У кого збіглася одна позиція?
- У кого збіглися декілька позицій?
- Чи є учасники, в яких усі позиції різні?
- Про що ми можемо сказати аналізуючи цю вправу?
- Що допомагає людям пізнавати одне одного?

Заключний етап: учасники наклеюють «Бінго» на великий лист паперу, утворюючи своєрідний танок з кольорових фігурок.

9 Вправа «Мальованки».. (Під музику)

Хід вправи.

Учасники утворюють пари, розраховувшись на «перший – другий». Перші номери виходять з кімнати. Другі номери залишаються, одержують аркуші паперу формату А4 і слухають інструкцію: «Протягом двох хвилин ви повинні намалювати будинок. Ви будете тримати в руці олівець. Ваш партнер через хвилину повернеться до класу і допоможе Вам, поклавши свою руку на вашу, у якій Ви тримаєте олівець. Розмовляти не дозволяється. За моєю командою ви починаєте втілювати задумане в життя».

Далі тренер виходить з аудиторії і проводить нараду для других номерів: «Протягом двох хвилин ви повинні намалювати дерево. Ваш партнер буде тримати в руці олівець. Ви, коли зайдете до класу, покладете свою руку на руку з олівцем партнера. Розмовляти не дозволяється. За моєю командою ви починаєте втілювати задумане в життя».

Хто залишиться без пари, стає експертом

Після цього пари малюють малюнки, а потім демонструють їх.

Питання для обговорення.

- Чи комфортно Вам було малювати в парі?

- Що почували перші номери? А що – другі?
- Ті, хто відчував на собі тиск, а можливо агресію, як ви почували себе під час гри і після неї?
- Для чого ми проводили цю вправу?
Отож партнерство потрібне завжди.

10. Підведення підсумків «Повернення до очікувань».

Мета: визначити, наскільки справдилися очікування кожного учасника тренінгу. Зараз повернемося до наших очікувань. Якщо очікування ваші здійснились, свій кораблик ви переносите на берег, а якщо ні – дрейфуєте по річці.

11. Заключне слово. Вправа «Коло вдячності».

Шановні гості, сьогодні під час тренінгу ми з Вами намагалися окреслити основні фактори побудови партнерства. Намагалися відповісти на питання: хто такі партнери, і як важливо мати партнерів під час освітнього процесу.

Авторитету, в основі якого лежить слово вчителя, сьогодні вже не достатньо. Діти гостро відчують потребу у спілкуванні, у тому, щоб їх вислухали та почули. Цього хочуть і батьки, а також і ми з вами. **Тому починати завжди треба з себе.**

Педагогіка партнерства – це сплетіння життєвих цілей і намірів усіх членів команди. (вчитель+учні+батьки)

Дух партнерства створює середовище, що робить роботу комфортною й ефективною

На згадку про семінар я дарую Вам пам'ятку з основними принципами партнерства.

А зараз запрошую Вас в останнє коло. І це коло ми назвемо Колом вдячності. Кожен із учасників передаючи іграшку по колу скаже слово вдячності своєму колезі за час проведений разом

Любіть себе, та не безмежно,
Не бійтесь правди, хоч яка гірка,
Робіть з любов'ю все, та обережно,
І не лякайтесь сліз, що як ріка.
Дякую усім!

Одним із основних компонентів концепції НУШ є педагогіка партнерства – педагогіка, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками. В

основі педагогіки партнерства – спілкування, взаємодія та співпраця між учителем, учнем і батьками.

Існує суттєвих два шляхи успішної співпраці:

1. Постійне чітке двостороннє спілкування
2. Різні способи залучення батьків до освітнього процесу

Якщо говорити про спілкування, то воно зазвичай відбувається при особистій зустрічі з батьками, але можуть бути телефонні дзвінки, також написання листів електронною поштою, або у вайбер. Все ж основними формами співпраці залишились батьківські збори, індивідуальні зустрічі з батьками. Також можуть бути тижневі або місячні інформаційні бюлетні, зустрічі з групою батьків. Обмін книгами про цікаві підходи навчання і виховання дітей. І звичайно – святкові заходи.

Переваги від постійного спілкування отримують усі: вчителі, діти і батьки. Особливо важливе воно для учасників освітнього процесу, які бачать дорослих, важливих у їхньому житті, які співпрацюють. Це зміцнює їхнє відчуття впевненості і безпеки.

Інший, не менш важливий аспект – це залучення батьків до освітнього процесу.

Які ж переваги для вчителя:

1. Це отримання від батьків додаткової інформації про дітей
2. Надання батьками допомоги в організації освітнього середовища, виготовлення навчальних матеріалів.
3. Надання батьками допомоги в проведенні окремих навчальних занять, проведенні екскурсій, під час проектної діяльності.

І наступне, ця участь батьків у навчальному процесі, збільшує повагу до самої роботи вчителя.

Ми також практикуємо залучення батьків до спільної роботи. Діти задоволені, що дорослі, які для них важливі, співпрацюють між собою.

Отже, наше завдання налагоджувати партнерські стосунки з батьками, щоб забезпечити максимальну підтримку дітям, задовольнити їхні потреби, які виникають в процесі розвитку та навчанні.